

NOVININE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske Slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto vsakoml na njegov naslov 6 K.
Sklopno v edno fare 4 K.
Cena Novin v Amerike je na leto 12 K.
Cena odnoga droben je doma 6 šilerv.

VREDNIK:

KLEKL JOŽEF

vp. ploh. v Csehsvelh, CSERFOLD, Zalamogyo.
K tom! se mere pošlati naročnlus l vol deplal, mol
pa v tllakarno.

Vsi naročnlkl tak domači kak amerlkanskl
dobljo k NOVINAM brezplačno vsakl mesec
„Marljin List“ l na koncl leta „Kalendar
Srca Jezušovoga.“

Sveta Treza.

Malo je slovensklh klš, v šterlhl ne bi noslla štera ženska all dekla imena velike svetlce, sv. Treze. Dostojno je zato, naj se spomenémo z te velike patrone l dobrotnice našlhl slovensklhl klš zdaj, kda Matlcerkev njeni god obhaja. Spomln naš pa, šteroga njej na čas ščemo zdaj postavltl, ne de zldan lz celoga njenoga žlvljenja. Tak veliko je to, ka ne edne, nltl sto Novln ga ne bi moglo obsegnol. Samo mlšterno cvetko vtrgnemo z njega l jo skltlmo njej na čast. To kltko sl pa oplčlmo v nádre naše dlše, naj njoj razšlrja prljéten dlš, ka de lehžej stópala naprej po póltl, štera v večnost vodl.

Blla je sv. Treza bogata, lepa, vučena l jáko prljazna mlada gospodlčina na Španjolskom. Takšlm je kak pravlmo, svet odprt. Oženljo se lehko bogato l plemenlto pa vživajo svet do volé. A ona je ne napravlla te stopnje. Ostala je stara dekla l mlkaj nej marala, če so se zato ravno šegárltl z njé. Sama zato ne bila, mela je túdl zaročnlka, zaročnlka dlše, dragoga Jezusa. Kak se spuni pri vseh, kl za Jezusovo volo kaj ostavljo, njegovo obečanje, ka nalne stokrat teliko dobljo, kak so ostavltl!

Al! je ne Jezus sto, pa še neskončanokrat več vreden kak še casarskl zaročnlk? Kda njoj je Jezus pravo: „Prava moja zaročnlca sl, kajkoli boš proslla, poslúhnem te“ — je ne te sladkl guč več vreden, kak če bi postala vladarlca celoga sveta? To je prvi cvet njenoga žlvljenja, šteroga smo vtrgnol. Dobro sl ga ohranlmo: *ne cenlmo tllsto kaj svet cará, nego kaj je pred dobrim Jezusom šesa vredno.* Posebno mladenke naj sl vzemejo tll veliko prglščo teh rož l naj njllov dlh globoko vsé potégnejo, to je naj ne trepečejo za za-

kon, devlški stan je več od njega. Ne ga moža, od šteroga Jezus ne bi več bio. V zakon je dovoljene totl vsakoj stopltl, a nlednoj je to ne zapovedano, vnoqa sl pa celo pekel vužgé, kda sl snehlnskl venec na glavo položi, teliko nemlra l greha jo čaka pri strani moža. Če bi bila pri Jezusl ostala kak njegova člsta zaročnlca, bi se njena blaženost nklkar ne bila zobláčlla, z smehom bi pretláčlla stezo žlvljenja l ščlsta nalehel bi sl mogla vrata nebeska odprt!

Drúga cvetka žlvljenja sv. Treze, štero sl vtrgnemo, je njena ljúbézen do trpljenja. Navadna je bila Jezusl etak pravltl: „Gospod, al! trpetl, al! vmretl“. To teliko pomeni: Gospod, če ml ne daš trpetl na tom svetl, te naj vmarjem, jaz brez trpljenja neščem žlveti. Zaročnlca je bila Jezusova l da je on krížami zaročnlk, ona túdl krížana šče blltl. Ljúbézen obrodl to cvetko. Samo tlltl marmra, gondra, šterl ne ljúbll. Če je tlltl, koga ljúbll, jedlmo ljúbll moja dlša, v celom svojem žltkl samo v trpljenjl, če je njegov stan v Oltarskom Svestvl stan zavrženjá l raztaljenjá, morem te jaz drugo želetl kak kríž? Kelkl pravlmo, jell, kak sveta Treza, ka ljúbllmo Boga z celoga srca l z cele dlše l z cele pametl pa ze vse močl svoje, pa ll mrgújemmo na kríže, ne ka bl je proslll kak ona. Odkod je to? Zato, ka ml samo z jeklkom ljúbllmo, ne pa z sreom, kak sv. Treza. Vtrgnlmo sl tak to lepo njemo cvetko l prldlhavajmo jo vsakl den: *vsakl den pravlmo lz srca: Jezušovo Srce, vse rad satrpim za tebé.*

Tretja cvetka, štero sl vtrgnlmo lz žlvljenja sv. Treze, je njeno vúpanje. Ne ga tak močnoga zlda na zemljl, kak je bilo njeno vúpanje. Blla je slaboga zdravja l vendar ne se bojala v oster karmelitanski red stopltl pa toga še poostrtl, zato ka je tak spoznala božjo

voljo. Slromaska, betežasta nlna vlše tresetl samostanov postavl gor naslanjajoč se na mlkaj drúgoga nego samo na dobroga Boga, kl njoj je túdl vsikdar odpro smlljena srca. Tak močno se je vúpala v Bogl, ka je pravlla: če celi svet proti meni stane, pa ll zmagam, ll svoj cil dosegnem, naj me samo Bog podplra. Zato je tlltlhl ljúdl ne štela nltl poslúšatl, šterl so jo strásltl pa delgučall, ka ne de mogla ml ednoga samostana (kloštra) zozldatl, kje bl z ostrlm postom l z rednml mučanjom se pokorllle člste dlše za grešen svet. To delajo nalne njene redovne hčere, bosonoge karmelitanke. (V Szombathelyl na Kalvarljl túdl majo samostan z lepov cerkevjav). Pa vlše tresetl se njoj je posrečllo gorpostavltl. „En zvonček ml samo trebe pa edno klšo najetl“ — je navadno pravlla takšlm stráslvlcom, šterl so jo od toga Bogl povolnoga dela odratlvali. l zaistlao, v slromastvl, še v tom največšem je odprla ne edno svojo klšo, pa jo ll popolno dovršlla, zato ka se je vúpala.

Pravlte, ka ne bo konca to ml bojl. Stráslvlcl, dvojlvlcl! Vtrgnlte sl rožo vúpanja sv. Treze pa se včakate mlrú, kakšega nltl ne ste se nadejátl. Dvojlnost ga od nas žené, vúpanje nam ga pa na bllstrlhl perotah prlnaša. Te mlsllte, ka je Bog ne vsmlljenl, če smo ml húdobnl? Roko na srce, na potrtlo srce pa pravlmo: *moj gréh, moj gréh, moj prevelkl gréh* — zatem pa oči zdignlmo v nebo, oči z vúpanjom napunjene. To je pot mlrú, na štero nas je prlpelala sv. Treza.

Té trl rože njenoga žlvljenja: 1. Zakonsko člstočo — al! devlštvo, kak je što kám pozvanl; 2. mlrno l še veselo trpljenje l 3. vúpanje neomahlvlvo sl skltlmo l njej na čast globoko v sree posadlmo, posebno osem dnú po njenom godl. Njej na čast zmollmo to

osmino za té tri jakosti tri Zdrave-Marje i vadimo se v njih. Ta zahvalna pobožnost spravi ešče vekšo obrambo sv. Treze hišam slovenskim.

Bojna.

Taljani se pripravljajo na 12 šoško bitje. Pred novov Flandrskov bitkov.

Sept. 27. Ruski front. Pri Radaulz sovražni ogenj s štúkami se oživlja.

Taljanski front. Tri sovražne letale smo doli pobrali.

Na Flandrskem bobneči ogenj, po tem so angluši iz prave prahšne i dimnate stene napadali. Pri St-Julien se je posrečilo Anglušom 1 kilometer globoko v Nemško obrambno zono (odsek) priti, kde so se potem bili boji s menjajočev srečov. Sovražnik je svoj ogenj štúkov tak cilo, da bi zaviro Nemškina rezervoma naprej iti i napadati. Železna moč volje Nemških regimentov si je predrila skoz ognja pot. Sovražnika so vu več mestih nazaj vrgli. Posebno močno se se borili na cestah proti zahodi od Zonnebeka.

Nastopilo je 12 angleških divizij, a trdnosti nemške obrambe ne so zmagale.

Sept. 28. Na Tirolskem bojišči so se tu i tam močnejše borili.

Na Flandrskem bojišči se je boj s štúkami ojačo. Izhodno od Yperna je divjao bobneči ogenj. Angluši so tam izvijali močne delne napade. Nemci so je nazaj vrgli s ognjom i s bojom moža s možom.

Na poti Ypern-Paschaen-Adele je sovražnik ešče v ništernih udrtinah (trajtar) Nemške bojne linije.

Na morskem obrežji so živahno streljali s štúkami.

V Champagni je deževalo. Večer se je borba iz nova poživila.

Pred Verdunom so se s štúkami močno borili.

Sept. 29. Na kraji severnom gore sv. Gabrijela je oživele bojno delovanje.

V Chiese ino vu Iudikariji so vrgle naše varnostne čete napadajoče Taljane.

Na Flandrskem obrežji i med goščev Houthouster ino Lupom se je menjala sila topovskega (štúk) boja. Besnoma bobnečomi ognji vu večernih vórah so sledili le pri Zonnebeka Angluški delni napadi, štere so Nemci odbili. Na poti Ypern—Paschendale so vrgli sovražnika iz linije udrtin (trajtar), ki jo je ešče tam držao.

Pred Verdunom se je od časa do časa celo okrepo boj štúkov — topovski.

Ob Maas (Moz) so se tudi po noči živahno borili. Več bojov na predpolji,

šteri so pripeljale nemške čete vu francoške postojanke, se je posrečilo.

Nemški letalci so napadli s bombami London i druge kraje na angluskom morskem obrežji (obali).

Sept. 30. Na južnom kraji Banjske (Bainsizza) visoke planine i na gori Sv. Gabrijela so se z nova húdo borili. Taljani so mladri ne prebili.

Vidilo se je slabo, pri vseh armadah Nemških se je zato menje bilo, kak prejšnje dni. Angluške poizvedovalne oddelke, ki so na več mestih naprejšli, so odbili. Nemški letalci so iz nova napadli pristanišča i skladišča v Londoni. Vsa letala so se vrnila nepoškoduvana.

Okt. 1. Taljanski front. Na šoški (Isonzo) bojnoj liniji so oslabili napadi Taljanski. Pri Podlaki na Banjskoj visokoj planoti smo v klicah zadušili sovražni napad. S nezmanjšano silov se nadaljavajo boji s štúkami pri geri sv. Gabrijela.

Na Flandrskem je mečno besnio boj s štúkami na morskem obali (obrežji). Tudi v noči so se živahno borili.

Angluški i francoški letalci so povzročili zadnje čase s bombami na Belgijskoj zemli dosta škode.

Nemški letalci so znova metali bombe na skladišča notranjega Londona.

Okt. 2. Na Flandrskem boj s štúkami. Med Langemark i Hollebecke bobneči ogenj.

Pred Verdunom živahni boj ogajeni.

Pri Beconvaux se nemški pešaki prišli do zadnje linije francoških postojank, tam so jarke razrušili i 100 vlovljenih s sebov prinesli.

Okt. 3. Pri gori sv. Gabrijela velki boji. Taljani so močno napadali proti našim postojankam. Eden veski del jarka so od nas vkraj vzeli.

Na Flandrskem morskem obali velki topovski boj. Sovražnik je močno napado.

Pri Mozi (Maas) so Nemci francoške jarke 200 metrov globoko pozajeli. Francozi so 8-krat napadali, da bi zgubljene jarke nazaj dobili.

Nemci so na grad Dünkirchen bombe metali, ogenj povzročili. Za 24 vór so ogenj ešče ne pogasili, štteri se je dalje razširjavo na celi varaš. Celi varaš je zgoro.

Angluški vojni cilj. Govor Asquith-a.

Angluški ministerski predsednik Asquith je govor držo. — Za takši mir se borimo, za šteroga je vredno vse prinesti. Te mir je ne to, da gori hejnjam z bitjom i na pogajanje idemo. Te mir je ne takši, šteroga zmagovalec prisili na premaganoga. Takši kontraktus

je leta 1871. med Nemčijov i Francijov. — Pita, je-li je Nemčija pripravna nazaj dati, ka je vkraj vzela od Francozov, je-li je pripravna Belgijskomi nazaj dati vojno, politično i gospodarsko samostojnost. — Mi se borimo proti pruskomi militarizmuši. Mi se borimo, naj vsaka država, velka ali mala zna obraniti svojo samostojnost.

Moreje pozajeto zemlo Francuško i Ruske sprazniti. Pravične žele Taljanov, Rumanov i Srbov moreje spunjene biti. Ne smemo se spozabiti Grkov i od Jugoslovanov. To vse moremo v red spraviti. Stari prigovor more manoti, da či mir ššes meti, moreš se oborožiti.

Razsodnijo mednarodno pozdravljamo, šttera de nemirnost med narodami sodila.

Či viher odide i se neba razvedri, te bodemo dela vu novoj i bolje pravičnoj svetlosti vidili, — nego te čas na sühom držimo pükšeni prah.

Govor Nemškega kanclera.

Vu glavnem odseki državnoga zbora je govorio državni kancler Dr. Michaelis.

Spomeno se je, da so razmere Nemčije proti neutralcom zadovoljive. Celo obžalujemo, da za volo gospodarske bojne naših sovražnikov neutralci teli trpijo. Pripravljani smo, da se pre-skrbimo za neutralce.

Na Angluško se žmetao leže pod-morska bojna.

Vodilni angluški državniki se držijo k takšim cilom, štteri so popolnoma nezdrumljivi s političnimi i gospodarskimi življenskimi potrebčinami Nemčije.

V Združenih državah (Amerika) dela vlada z vsami sredstvi, tudi s nečuvanim nasilstvom, da vsodbudi veselje de bojne.

V Rusiji je teška gospodarska kriza.

Glede na noto (poslanstvo mirovno) sv. Oče je pravo kancler: Našo noto so sprejeli naši prijatelje i zavezniki s odobravanjom. Teško razumemo, kak bi mogo poznavalce mednarodnoga položaja misliti, da bi dali enostransko izjavo glede na rešitev velikih pitanj (vprašanj), od šterih de se moglo razpravljati pri mirovnih pogajanjih tak, da bi ne bilo nam vugodno. Približali bi se ne niti en stopaj k miri ino bi gotovo samo bojno podaljšali.

Glede na Vilsonov odgovor na noto sv. Oče je pravo kancler: Vilsonov cilj, da bi sejo med narodom i vladov Nemškov nemir, se je ne posrečo. Nota je dosegnola nasprotno, kak je namenjavala. Vtrdila nas je bolje vu volji, da proti stanemo vsakomi tühinskomi vmešavanji odločno ino krepko.

Govor zvišnjega ministra gr. Cernin od naših vojnih cilov.

Grof Cernin je v Budapešti bio. Ministarski predsednik Wekerle je njemu na čest obed dao, pri šterem je grof Cernin govor držao. — Že ob prvij priliki sam povedo, da mi nikoga ne ščemo vu jarem spraviti, nego mi se tudi ne damo vu njega spraviti. Pripravni smo mir sklenoti taki, či se naši sovražniki ščejo pogajati.

Europa se po bojni v novi mednarodni pravdeni red more postaviti, šteri garancijo da za stalen mir.

Prva garancija — zagvšanje — je, da iz sveta more minoti revanš bojna.

Orožje se po celom sveti more doli djati. Na sühom, vu zraki, na vodi. Orožnata moč se more ponižati do neobhodno potrebno mero.

Mednarodne razmere se morejo na mednarodnom sodišči soditi.

Či naši sovražniki pozajete kraje spraznijo, i mi nazaj damo pozajeto zemlo.

Slednja naša žela je, da vsaki narod naj ma slobodno gospodarsko življenje.

Povrnjenje kvara. Sovražniki naši dosta od njega gučijo. Dosta kvara se je zgodilo v Galiciji, v Bukovini, na Vegrskom, na Pruskom, na Tirolskom, na Törskom. Je-li ščejo oni te kvar povrnoti? Ali pa samo svoj kvar ščejo s nami plačati dati.

Nas ne morejo na nikoj spraviti, niti streti. Či do nas prisiljavali, da mo se i dale mogli biti, že mo se na drugom predlogi pogajali.

Za edno leto mo v boljšem stališi, kak zdaj. Nego za veliko hüdobijo bi držo za kakši šteč hasek volo samo eden den nadaljavati klanje, kak pa celota Monarkije žele.

Ne mamo vüpanja, da bi naši sovražniki previdli dele-zdaj ešče. Celi svet žele mir, samo ništerni so na proti. Mi dale idemo. Dobro stojimo na bojišči, tak i doma. Ne smo bili male vere vu velikih skusbah, ne prevüpamo se vu zmaganji.

* * *

Či diplomati več gučijo, — na bojiščah se bolje bije. Slednja reč je li tam.

Posredovanje mirovno sv. Oča.

Sv. Oča je novo poslanstvo poslo antanti (naši sovražniki), vu šterem javi, da Nemčija je pripravna Belgijsko, ešče i pozajeto Francuško sprazniti. Sv. Oča se vu noti (poslanstvi) interesira, je-li ne žele antant opitati Nemčijo, pod kakšov pogodbiv bi spraznila pozajete krajine.

Sv. Oča je vu noti razvijao i one

načine, kak bi se razoroženje dovršilo. Papa preporaća, proti nepodložnoj stranki trgovinski bojkott, šteroga bi mednarodne sodišče osodilo.

Dom i svet. — Glási.

Od naših vojakov. Mrtev je: Zadravec Štefan, 31. strelec, od Lipe. Vmro je sept. 27. Vrli tretjerednik je bio te mladenec a dober Bog ga je k sebi pozvao. Dva sina sta dobriva stariša zgübila že. Samo toga meseca sta zgübila starišega, zdaj mlajšega sinú. Nemata več nikoga z boja domo čakati. A v blažene večno domovino pa čakata sinova stariše. — *Kreslin Jožef*, 20. dbr. z Srednje Bistrice; *Ritlop Martin*, p. 12. pp. z D. Bistrice. Vmro je v Rusiji kak ranjeni zajetnik. Zapústo je dovico i četvero drobne dece. Bodi vsmiljeno Srce Jezusovo pokojnim, njihovim ostalim pa potolaži žalostno srce i zbríši njim súzne oči.

Vojni delavci za naš slovenski tisk. Na podporo našega lepoga slovenskoga tiska, šteri k Bogi vodi mile Slovence i ji več ljubiti, kak Bog zapovedava, svojo drago, od njega njim dano materno reč, so 26 kor. poslali delavci strlivodelne tovarne magyaróvárske. Darüvali so te lepi znesek: Bačić Ivan, Fujs Gjurko i Franc, Nemeč Jožef, Geder Janoš, Schadl Leopold, Kranjec Janoš, Špilak Jožef. — Srce Jezusovo naj Vam obilno povrne. *Vrednik.*

Prvi glas z doma. „Z gorečim srcem sem čakao vsako vüro i vsako minuto glas z našega veseloga slovenskoga kraja i prvi je bio: Novine pa Marijim List. Vsi smo k njim skočili, Vogri so mi je še z rok strgali i samo te dali nazaj, kda se jih ne mogli čteti. Jaz sem njim je prečteo, razložo i vsi smo se njim strašno veselili. — Srčen pozdrav pošljem mojim vsem domačim rodi, sosedom, fari sebeščanskoj, g. plebanoši pa prosim vseh goreče molitve zasé.“ *Gombosy Karol*, 18. dbc. z Šalamenec.

Slove vzeme Horvat Jožef, dabr. topničar 106. p. od oče betežne matere, bratov, sestér, slovenskih dühovnikov, učitelov, *Heindler Karol*, *Tartek Ludovik*, p. 33. pp. z Kizdoblana, od svojih milih starišov, ljubčih sestér, rodbine i cele slovenske krajine. Prosjio nas, naj jihva zročimo v Marijino obrambo, ka prideta srečno domo, na duši i teli zdraviva; *Fujs Jožef* korpič, p. 19. pp. od žene, dve hčerki, od cerkvi sebeščanske, kje je prvo sv. obhajilo sprejeo i teliko lepih navukov dobo, telikaj i od gračke fare, od dühovnikov, oče, sestré, roda pajdašov, poznancov, ponizno prosi vse za odpúščenje, vsem se v molitev zrača i vsem v obrambo priporaća svojo dečico, naj jo na dobro včijo pa tolaži žalostno tovarišico. — *Draškovič Ferenc*, mož *Küzma Ane*, *Draškovič Ferenc*, mož *Koren Gête* z Renkovec, *Zadravec Matjaš* i *Hozjan Marko* z Odranec, *Pivar Martin* z Bratonec, *Horvat Ivan* z Ho-

tize, *Pál Jožef* od Lipe; *Škafar Andraš* z Ižkovec, *Perdigal Ferenc* i *Pál Števan* z Dokležovja, *Horvat Jožef* z Nedlice, *Vuk Matjaš* i *Jaklin Jožef* z V. Polane, *Marič Štefan*, *Križaničev Zet* z Beltinec, pešaki 48. pp. se poslovijo od svojih roditelov, žen i drobne dece, vse rodbine, dühovnih pastirov i cele slovenske krajive. Prosjio dvoje: molitev zasé i ka bi domači bogali dühovnike, šteri je na dobro včijo. Zročijo se v obrambo Kralčce sv. Čísla i Srca Jezusovoga, poslejo 14 kor. podpore na svojo najveško tolažbo, na slovensko čtenjé i tak z vüpanjom ido na bojišče, ka je dober Bog ne ostavi. — Naše zahvalne molitve do za vami šle i vas podpirale, dragi vojaki, kda te pešali. Živi vas Bog! *Vrednik.*

Samemor. Obmejni žandarje so v Mácentih zgrabili Rěč *Mirka*, bogatoga trgovca medjimurskoga, kda je šteo 14 glav debele živine prek na Štajarsko spraviti. Veliki zgübčec pa strah i sramota pred oblastjov so tak omámili nesrečnoga človeka, ka je šo na železniškoj postaji na strán pa si je tam žepni mož v gút porfino. Kda so ga najšli, je že mrtev bio. Reši dober Bog vsakoga té nesrečne pameti.

Roparje. Vu Števanovci je Dunajev Alexander s večimi pajdašami gori vtrgno hiša žene *Pinter Jurija*, *Bedič Janoša*, *Kože Janoša* i *Gašpar Janoša*. Vkradnoli so dosta živeža i obleke. Roparje so pobegnoli i se v goščaj skrivajo. Žandarje je sledijo.

Gríža — na vse kraje, v Somboteli, v Salovci. Znamenje gríže: Gosto vömetanje, krč vu črevah, žmetna potrečina, krvavo blato. Na širenje gríže je najbolje vugodna jesen. Obramba proti gríži je snažnost, čistoča vu hrami, vu kühuji, mertüčljivo življenje i paska od prehlajenja. Dosta i nezreloga sada ne slobodno jesti. Dobro vodo trbe piti, ne kakšo močvarjo. Či kjer gríža gori stopi, včasi doktora trbe prizvati. K betežniki naj nišče ne hodi. Pri takšoj hiši ne slobodno sad ali kaj šteč drugo vzeti i jesti.

Krma i nastela pod zapor vzeta. Rekviralivali bodejo, ka od gospodarske (verstvo) potrečine više ostane.

100 litrov domače pijače

Elpis!

vkrepčevalne, téčne in žejo gaséče si more vsaki sam napraviti za male stroške. V zalogi so: ananas, jaboka, grenadina, maline, muškateška, meta, pomaranče strašnica in višnja. Neuspeh izključen. Ta domača pijača se pije po leti mrzlo po zimí pa vroče namesto ruma. Snovi z natenčnim navodilom stanejo K 12 poštnine prosto proti povzetji. Za kmetijstva, vekša hišna gospodarstva, delavnice, tovarne i. t. d. je to sredstvo velikanske vrednosti, ker se delavci s tov pijačov okrepčajo ne da bi bili pijani ali pa da bi zgübili na delavskoj zmožnosti

Janez Grolich, drogerija „pri angelju“ Brno šte. 85. Moravsko.

Veljava peněz.

Veljava peněz pada ino od dneva do dneva menje blaga za ono isto šumo dobimo.

Ka je tomi zrok?

S prilikov začnem.

Mam jas dva soseda. Eden dela s pametjov. Več kol ma. Edne tak spravlene, druge nači. Dosta časa si prišpara tak vu jesenskom vremeni, posebno či je deževno.

Drugi pa dokeč razmetava kola, — njemi dež notri vdari. Kda seno spravlja, s dvema kolama vozi. Ma svojo prešo, ni edno jaboko njemi ne pride nákvár. Či dež ide, kuče, preša. On vsikdar naide delo, pa tudi ma delo, či dež ide ali sunce sije. Ma zadosta posode. Kak šteč njemi obrodi drevje, ne de šo k sosedi po bečko. Dobro njemi ide. Odava živino, odava krmo, odava sad, odava silje. Premoženje njemi raste od leta do leta. Dosta ne da vó. Sem povajo, žene predejo, domače platno nosijo. Stotke či vóda, jezerke je pa dobo.

Pri drugom sosedi je vse nasprotno. Ma drevje, je dosta sliv že vóžežgao. Či bi vsikdar samo 2—3 litre odao pa za njega bečke kúpúvao, bi jih za dovole meo. Letos je pa celo ves mogo gori vdariti za bečko, na slednje je dobo, nego te so njemi pa že loške hrúške zagnilile. I vu vsem njemi tak ide. Zaman pravi siromak, da je že dvajstikrat na žetvo hodo pa si je nika ne spravo. Posebno pa zdaj vu toj dragoči, več more vódati, kak pa notri dobi. S novim dugom stari dug ta riva. Samo od dneva do dneva žive, vsikdar za druge — za žoj — dela.

Tak je i pri državi. Či je prebivalstvo marljivo, či je zemala rodna i dobri povi so, — je-li za pov dosta peněz pride vu državo, pridejo túhinski penezi, šteri moč dajo domačim penezam.

Vište to je moj bogat sosed.

Nego pridejo lagoje leta, ne ga pova ali pa kak zdaj vu bojni, sema je maksimalivana i pov pod zapor vzeti, ne sme vó vu túhinske dežele. To je drugi sosed, ki nika ne odava.

Zato je pa odredjeno, da nepotrebno blago, kak na priliko svilo, eitrom, korime i t. d. ne slobodno notri voziti. Vóvoziti tak nika dosta ne mamó, zakaj bi pa te naše peneze bolje deli klačili s važanjom túhinskega blaga.

Tem bolje na to moremo iti, da bodedo nam nepotrebna dela iz važali.

Zato pa nišče ne pita, kak se jaboka odavajo. Jaboka vse na Nemaško ide, naj je samo drago plačajo. Na veljavi naših peněz de se to včasí kazalo,

istina, da malo. Da pa to je tudi kaj.

Ali zakaj je vino tak drago? Zakaj vlada je ne maksimaliva? Vino iz vekšega vse na Nemaško, na Hollandsko ide. Tak šče ravno vlada, naj se vrednost i kúpilna moč peněz papirnih pozdigava.

Bojna je odkrila vrednost zemle. Samo ona je kaj vredna i njemi pov. Pov naš drži gori veljavo peněz. Ka pa fabrike? te me pitali. Bi tudi gori držale, či bi mele sirovino (sirovo blago). Kak more stoj črevlje šivati, či ne ga poplatev? Ali pa more tkati, či ne ga vune, ne ga pamuka?

Siromak paver v čemerah, da njemi vse ta nesejo, dostakrat pravi, ne mo več povó, kak de meni potrebno. Ne tak. Ešče več moremo povati, da finančno krize prestojimo, ar vsakoga briga, da veljava peněz ostane.

Mojim Starišom.

Betežasto, slabo telo,
Ali dúša zdrava, jáka;
Telo s práha, dúša z oela:
To so moja mati drága.

Zdelani, zmantráni starček,
Do dna srea prepošténi,
Zláte rokó, bistra gláva:
To se oča moj lábléni.

Dúga leta so pretekla
V božem trúdi, v znojnom deš;
Dosta skrbi i trpljenja,
Veseljá ste malo meli.

Dúga leta so pretekla,
I jesén je že na prági;
Sunce žarko se nagíble
Proti goram, proti mráki.

Malo máte, malo njáte
Zemelskoga deei dára;
Al' za svetsko, za minlivo
Deea vaša malo mára.

Od zíbéli ste nas včli
Z návukom i z példov zlátov:
Da je modrost vsej modrosti:
Vóra, lábvav, delo, áldov.

Té návuk je našo vérstvo
I svéto od vás bogástvo,
Močno vúpanje dresélnim,
Na vse bolečine vrástvo.

Vsako zrno vaše setve
Naj se sklicá v rodnoj rosi;
Vsako semen (zláti návuk)
V plodnoj zemali sád naj nosi!

Vaša lábvav reditelska
Ešče z groba de gorela,

Pot kázala, segrevala,
Na sirote skrb de mela.

Oča, mati! Bog vas žívi
Dúga ešče zdravo leta!
V zreloj žétví vaši trúdiv
Veseljé i radost meta!

Oča, mati! Bog vam vošči
Vsega puno i zadosta:
Jásne dnéve vu starosti,
Blájženi smeji zadovolstva.

Oča, mati! Bog vam plátí
Vašo lábvav, vaše skrbi!
Bog vam plátí tisočfárti
Tú na zemali i po smrti!

Za skuzieo vsako britke
Za nás deco prelejárno:
Naj vam rosí svéta rosa
Blageslova, žegnja stážno.

Sinh Martič.

V tújni.

Domo, domo v slovenski kraj,
me vleče njegov krasni maj;
tam rože dajo lepši diš,
tam ptice znajo dosta viž.
Oj ti slovenski kraj,
moj zemelski raj!

Vu malej ceni sem te meo,
prej kak sem tužno slovo vzeo,
le zdaj, gda tlačim túja tla,
lúbenem prava je prišla
do te slovenski kraj,
moj zemelski raj.

Prehodo sem že pol sveta,
pregledao mnoga sem poljá,
a púngrad ti si proti njima,
zato po tebi hrepenim,
oj ti slovenski kraj,
moj zemelski raj!

Palače, stolpe do neba,
gizdavo mesto v sebi ma,
življenja mol kraljje tam,
jaz tvoje kinče rajši mam,
oj ti slovenski kraj,
moj zemelski raj!

Najlepši vseh jezikov glas,
prekaža daleč mili naš,
le zdaj to čútim, zdaj poznam,
kak dragi kinč doma imam,
Kdaj se vrnem spot nazaj
v moj slovenski kraj? *R. J.*

Pešta.

Trplan Jožefa žena. Kúkečke.
Dobo sem vaše i Šimkeove podpore. Bog
plati. Sini sem poslal Novine. Nikaj naste
več dušni. — G. J. ml. Ornei. Pošilam
njemi znova. — Sabo Valentin. Sp.
Slaveči. Vse je plačano. Bog plati. —
Bratkovič Micika. Bakevci. Podpora
nabrana je prišla. Rožnovenska kraljica naj
vam vsem obilno povrne.